Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus létrehozásáról

(COM(2021) 564 final – 2021/0214 (COD))

(2022/C 152/30)

Előadó: **Andrés BARCELÓ DELGADO**

Társelőadó: **John COMER**

Felkérés:	Európai Parlament, 2021.9.13.
	Tanács, 2021.9.21.
Jogalap:	az Európai Unió működéséről szóló szerződés 192. cikkének (1) bekezdése és 304. cikke
Illetékes szekció:	„Mezőgazdaság, vidékfejlesztés és környezetvédelem” szekció
Elfogadás a szekcióülésen:	2021.11.25.
Elfogadás a plenáris ülésen:	2021.12.8.
Plenáris ülés száma:	565.
A szavazás eredménye:	
(mellette/ellene/tartózkodott)	179/3/7

1. **Következtetések és ajánlások**

1.1. Az EGSZB üdvözli az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus (CBAM) létrehozására irányuló európai bizottsági javaslatot, amelynek célja, hogy felhívja a figyelmet az uniós éghajlat-politikai törekvésekre, és egyenlő versenyfeltételeket teremtsen az egységes piacon belül.

1.2. Az EGSZB kéri, hogy a hatásvizsgálatot terjesszék ki a CBAM hatálya alá tartozó ágazatok exporttevékenységeire is. Az Uniónak továbbra is saját éghajlat-politikai céljainak elérésére kell törekednie, ugyanakkor az európai ipar számára egyenlő versenyfeltételeket kell biztosítania a nemzetközi színtéren, lehetővé téve számára, hogy az egységes piacon versenyképes legyen és nemzetközi piacokra exportálhasson.

1.3. Az EGSZB arra ösztönzi az uniós jogalkotókat, hogy vizsgálják meg, hogyan lehetne az exportot úgy kezelni, hogy az uniós ipar versenyképes maradjon a nemzetközi piacokon. Az EGSZB hatásvizsgálatot javasol annak feltárására, hogy a WTO-szabályok hogyan értelmezhetők vagy módosíthatók a CBAM céljainak és hatékonyságának támogatása érdekében, hogy ezáltal világszerte hozzájáruljanak az ipari szén-dioxid-kibocsátás elkerüléséhez.

1.4. A végrehajtáshoz számos fontos témát kell majd részletesebben kidolgozni felhatalmazáson alapuló jogi aktusok keretében. Ezért, ha ezt a pontot az előzővel együtt szemléljük, szinte lehetetlen felmérni, hogy milyen következményekkel jár majd a végrehajtás az egyes feldolgozóipari ágazatokra nézve. A javasolt rendelet számos kulcsfontosságú részletét kétségek övezik, ami mindaddig megnehezíti a rendelet értékelését, amíg a jogalkotási folyamat nem halad tovább. El kell kerülni azonban a bizonytalan keretfeltételeket, különösen az importra vonatkozó szén-dioxid-kibocsátás értékelésekor, hogy ne ássák alá az európai vállalatok által az éghajlat védelme érdekében hozott proaktív és megelőző intézkedéseket.

1.5. Az EGSZB arra kéri az európai jogalkotókat, hogy az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmusból származó bevételeket közvetlenül az érintett ágazatok ipari átalakulásának támogatására fordítsák. A tisztességtelen éghajlati versenytől szenvedő egyes gazdasági szektoroknak – erőfeszítéseik elismeréseként – további támogatásra lehet szükségük, mivel csökkenhet a versenyképességük azokkal szemben, amelyek nem internalizálják az éghajlati/környezeti lábnyomot.

1.6. Az EGSZB arra ösztönzi az Európai Uniót, hogy a CBAM kijátszása kockázatának elkerülése érdekében segítse a fejlődő országokat technológiai kapacitásuk javításában.

1.7. Az importált termékek tényleges beágyazott kibocsátásainak szigorú ellenőrzése kulcsfontosságú lesz a CBAM méltányos alkalmazása szempontjából. Az EGSZB azt ajánlja, hogy az Európai Bizottság konkrét kéréseket fogalmazzon meg a felhatalmazott hitelesítő testületek számára.

1.8. Az EGSZB megjegyzi, hogy Európában erős, teljes mértékben versenyképes és éghajlati szempontból felelősségteljes ipari bázisra van szükség.

1.9. Az Európai Bizottságot felkérték arra, hogy a jogalkotási eljárással párhuzamosan készítsen hatástanulmányt arról, hogy a CBAM végrehajtása milyen hatásokkal járhat az értéklánc egészében.

1.10. A CBAM bevezetése jelentős változást idézne elő a világkereskedelmi rendszerben. Az EU-nak minden szükséges lépést meg kell tennie annak biztosítása érdekében, hogy a CBAM a világ más részein ne vezessen az ÜHG-kibocsátás növekedéséhez, ami globális szinten többletkibocsátásokkal járhat. Az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus semmiképp sem vezethet az EU iparának leépüléséhez. Az EU-nak egyensúlyba kell hoznia éghajlat-politikai törekvéseit azzal a valós helyzettel, hogy az üvegházhatást okozó gázok (ÜHG) kibocsátásának csökkentése globális kérdés.

1.11. A CBAM szakpolitikai dimenzióját nem emelték ki kellőképpen. Az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmussal kapcsolatos végső döntések nagyrészt nemcsak az Unión belüli vitákon alapulnak majd, hanem a kereskedelmi partnerekkel annak érdekében folytatandó tárgyalásokon is, hogy megegyezzenek az eredményről és elkerüljék a kereskedelmi konfliktust.

1.12. Az EGSZB úgy véli, hogy észszerű elvárás, hogy egy jól működő CBAM-rendszer növelje a foglalkoztatást azokban a vállalatokban és ágazatokban, amelyek korábbi szén-dioxid-intenzív voltuk után éghajlatbarátokká váltak. Ugyanakkor arra a veszélyre is figyelmeztet, hogy a CBAM a kibocsátáskereskedelmi rendszerrel összefüggésben nem fogja elérni a kitűzött célokat. Az EU-ban a CBAM bevezetésével a kibocsátási egységek térítésmentes kiosztásának teljes eltörlése számos munkahely megszűnéséhez vezethet.

1.13. A CBAM támogatja az EU éghajlat-politikai célkitűzéseit és azt a szándékot, hogy Európa a jövőben erősebb ipari lábnyomot tudjon kialakítani. A CBAM végrehajtása során, az átmeneti időszak alatt és azt követően számos kockázatot kell figyelembe venni, például a harmadik országokból származó szén-dioxid-kibocsátásra vonatkozó információk ellenőrzésének nehézségeit és a rendszer esetleges kijátszását.

2. **Az Európai Bizottság javaslatának összefoglalása**

2.1. Az Európai Bizottság július 14-én közzétette az „Irány az 55 %!: Az EU 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai célkitűzésének megvalósítása a klímasemlegesség elérése érdekében” című intézkedéscsomagot ([1]). E csomag részét képezi az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmusra (CBAM) ([2]) vonatkozó javaslat is, amely szorosan kapcsolódik a kibocsátáskereskedelmi rendszerről (ETS) szóló irányelv ([3]) felülvizsgálatához. Magát az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomagot az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 15-én előterjesztett közlemény ([4]) nyomán nyújtották be.

2.2. A javaslat egy – számos ipari termék és a villamos energia behozatalára alkalmazandó – „fiktív kibocsátáskereskedelmi rendszerről” rendelkezik. Az első szakaszban érintett ágazatok: cement, acél, műtrágya, alumínium és villamos energia.

2.3. Ami az intenzívebb továbbfeldolgozást igénylő anyagokat illeti, a javaslat már számos továbbfeldolgozott termékre kiterjed. Mindazonáltal utalnak az „összetett árukra”, ami a javaslat hatályának kiterjesztéséhez vezethet.

2.4. Az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmushoz kapcsolódó adminisztratív terhek az Európai Bizottságra, a tagállamokra és az uniós piacokra importáló szereplőkre hárulnak.

([1]) COM(2021) 550 final
([2]) COM(2021) 564 final
([3]) COM(2021) 551 final
([4]) COM(2021) 640 final

2.5. A „fiktív kibocsátáskereskedelmi rendszer” a jelenlegi kibocsátáskereskedelmi rendszert tükrözi, azonban van néhány lényeges különbség: a kibocsátási egységeket nem lehet majd értékesíteni, és az importőröknek a kibocsátási egységeket az Unióba behozandó termékek beágyazott kibocsátásai alapján az Unióban érvényes szén-dioxid-áron kell átadniuk.

2.6. A CBAM hatálya alá tartozó ágazatok és termékek listáját a javaslat I. melléklete tartalmazza. Az Európai Bizottság a CBAM hatályát új termékekre is kiterjesztené, ha az intézkedések kijátszásának komoly kockázatát észleli. Az új ágazatok vagy termékek bevonására irányuló európai bizottsági javaslatoknak keresztül kell menniük a teljes jogalkotási folyamaton.

2.7. A javasolt rendszer csak a közvetlen kibocsátásokat (1. alkalmazási kör) veszi figyelembe, az energiához (villamos energiához vagy fűtéshez) kapcsolódó közvetett kibocsátásokat (2. alkalmazási kör) vagy az értéklánc lejjebb lévő szintjein található termékek közvetett kibocsátásait már nem, ellenben az „összetett áruk” fogalma révén az értéklánc feljebb lévő szintjein (a szállítás vagy a vállalati értéklánc kivételével) korlátozottan előforduló kibocsátásokat (3. alkalmazási kör) is figyelembe venné. A javaslat nem részletezi kellően, hogy ez hogyan fog működni; ezt az Európai Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén fogja meghatározni.

2.8. A földrajzi hatály a vámunión kívüli valamennyi harmadik országra kiterjed, kivéve a jelenlegi uniós kibocsátáskereskedelmi rendszerben már részt vevő országokat, illetve az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszerhez „kapcsolt” országokat. A javaslat arra irányuló különleges intézkedéseket is tartalmaz, hogy figyelembe vegyék a számos harmadik országban alkalmazott szén-dioxid-árat.

2.9. A CBAM különbözik az ETS-től, mivel a CBAM a (külön Kombinált Nómenklatúra (KN) kódokkal rendelkező) termékekre, az ETS viszont a létesítményekre összpontosít.

2.10. A CBAM végső célja, hogy az érintett ágazatokban fokozatosan felváltsák a jelenlegi ingyenes kiosztást. A „hároméves átmeneti időszak” után a térítésmentes kiosztás az Európai Bizottság jelenlegi javaslatának megfelelően 2026-tól kezdődően évi 10 %-ot csökkenve, 10 év alatt fokozatosan megszűnik. Az ingyenes kiosztásnak az érintett ágazatokon belüli fokozatos megszüntetésével kapcsolatos részleteket nem az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmusra vonatkozó javaslat, hanem az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer felülvizsgálatára vonatkozó irányelv tartalmazza.

2.11. A CBAM a kettős védelem elkerülése érdekében figyelembe fogja venni az uniós iparnak biztosított ingyenes kiosztásokat. Az Európai Bizottság végrehajtási jogi aktusokban fogja meghatározni az egyes termékek CBAM-szintjének kiszámításához alkalmazandó módszertant.

2.12. A termékek beágyazott kibocsátásainak meghatározására vonatkozó szabályok általánosak, a villamos energia behozatalára pedig egyedi és egyszerűsített megközelítés vonatkozik.

2.13. Az Európai Bizottság úgy véli, hogy egy hároméves átmeneti időszakra lesz szükség a beágyazott kibocsátások számításának pontosításához és annak meghatározásához, hogy kik lesznek e kibocsátások akkreditált hitelesítői. A rendszer átfogó felülvizsgálatát 2025-ben, a CBAM második szakasza előtt kell elvégezni.

2.14. Az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmusból származó bevételeket a nemzeti hatóságok szedik be, amelyek elvileg az eljárások lebonyolításához kapcsolódó adminisztratív költségek levonását követően befizetik ezeket az összegeket az uniós kincstárba.

2.15. A javaslat egy hároméves (2023-tól 2025-ig tartó), gazdasági következmények nélküli kísérleti adminisztratív szakaszt irányoz elő. Az importőröknek teljesíteniük kell bizonyos jelentéstételi követelményeket, de nem kell ellenőrizniük a beágyazott kibocsátásokat, nem kell előzetes engedélyt kérniük, és nem kell fizetniük az importált termékekre vonatkozó tanúsítványokért.

3. **Általános megjegyzések**

3.1. Az Európai Bizottság – az Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóság vezetésével – jó munkát végzett a javaslat kidolgozása során, figyelembe véve, hogy az uniós éghajlatvédelmi törekvések kiterjesztését össze kell kapcsolni a kibocsátásáthelyezés kockázatának elkerülésével.

3.2. Úgy tűnik, hogy a javaslatot úgy terjesztették elő, hogy nem határoztak meg néhány technikai kérdést, amelyekről az Európai Bizottság az első szakaszban (a próbaidőszakban) fog dönteni. Mind a Tanács, mind az Európai Parlament elkötelezte magát a CBAM 2023-as – szoros ütemtervet követő – bevezetése mellett.

3.3. A végrehajtáshoz számos fontos témát kell majd részletesebben kidolgozni felhatalmazáson alapuló jogi aktusok keretében. Ezért, ha ezt a pontot az előzővel együtt szemléljük, szinte lehetetlen felmérni, hogy milyen következményekkel jár majd a végrehajtás az egyes feldolgozóipari ágazatokra nézve. A javasolt rendelet számos kulcsfontosságú részletét kétségek övezik, ami mindaddig megnehezíti a rendelet értékelését, amíg a jogalkotási folyamat nem halad tovább. El kell kerülni azonban a bizonytalan keretfeltételeket, különösen az importra vonatkozó szén-dioxid-kibocsátás értékelésekor, hogy ne ássák alá az európai vállalatok által az éghajlat védelme érdekében hozott proaktív és megelőző intézkedéseket.

3.4. A villamosenergia-behozatalt illetően nem világos, hogy az Európai Bizottság megfelelően értékelte-e az uniós villamosenergia-piaci árakra gyakorolt hatást, valamint azt, hogy ez miként eredményezne a fogyasztók számára magasabb költségeket, és ezáltal mennyire növelné a kibocsátásáthelyezés kockázatát a villamosenergia-igényes ágazatokban. Nem szabad elfelejteni, hogy a villamosenergia-fogyasztást nem veszik figyelembe az importált termékek szénlábnyomának kiszámítása során ([5]).

3.5. Az európai ipar exportorientált, és ha a CBAM következtében némi védelmet élvez az importtal szemben, de nem tud versenyezni a nemzetközi piacokon, akkor a versenyképesség hiánya jelentős mértékű lesz, és Európa többé nem tud majd ipari beruházásokat vonzani.

3.6. Ha a CO_2-kibocsátás-áthelyezéssel kapcsolatos meglévő intézkedéseket nagyon gyorsan egy importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmussal váltják fel, az jelentős bizonytalansághoz vezethet, ami megzavarhatja a nemrégiben felülvizsgált 2030-as célkitűzések alapján már meghozott hosszú távú beruházási döntéseket. Csökkentheti továbbá az ipar karbonszegény technológiákba való beruházással kapcsolatos képességét, és akadályozhatja a harmadik piacokra való bejutásért folytatott versenyt. Ezért szükség esetén kezdetben meg kell tartani az ingyenes kibocsátási egységek jelenlegi mértékét, hogy a CBAM hatálya alá tartozó iparágak csökkenthessék szén-dioxid-kibocsátásukat, majd a további dekarbonizáció elősegítése érdekében szükség szerint fokozatosan csökkenteni kell az ingyenes kibocsátási egységeket.

3.7. Az értékláncra gyakorolt versenyképességi és árhatásokat gondosan fel kell mérni a hatások korlátozása érdekében, különösen az olyan exportágazatokban – többek között az agrár-élelmiszeripari ágazatban –, amelyek nagymértékben függnek az olyan ágazatokból származó termékektől, amelyek az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmusra vonatkozó javaslat hatálya alá tartoznak.

3.8. A CBAM csak akkor tudja teljes mértékben megvalósítani célkitűzéseit, ha az EU-ba irányuló behozatal során a szén-dioxid-kibocsátás elkerülésére vonatkozó kötelezettséget ellensúlyozzák az európai termelők számára az éghajlatbarát termelésből származó előnyök. Előfordulhat, hogy az egységes piacon meglehetősen egyenlő versenyfeltételek uralkodnak majd a harmadik országbeli és az uniós vállalatok között, de egyetlen uniós vállalat sem tudna külföldön versenyezni, mivel az uniós gyártók teljeskörűen viselni fogják a szén-dioxid-kibocsátási költségeket, ellenben a harmadik országbeli versenytársak nem vagy alig fizetnek majd szén-dioxid-kibocsátási költséget.

3.9. A rendszer számos kijátszási mechanizmusra adhat lehetőséget, például a források áthelyezésére vagy átcsoportosítására, az ellenőrzés részleteinek megváltoztatására, a harmadik országokban működő multinacionális vállalatok hamis állításaira arról, hogy a termékeket alacsony szén-dioxid-kibocsátású létesítményekben gyártják, vagy a termékek meghatározásának megváltoztatására. Ez hátráltathatja a CBAM ambiciózusabb éghajlat-politikai céljainak elérését. A javaslat a jogalkotási folyamat során gondos finomításra szorul, hogy elkerülhetők legyenek azok a káros magatartások, amelyek súlyosan alááshatják a jogszabály célját: az áruknak származási helyüktől függetlenül viselniük kell saját éghajlati lábnyomukat annak érdekében, hogy az egész világon előmozdítsák az éghajlatváltozás hatékonyabb mérséklését, ahelyett, hogy a kibocsátásáthelyezéssel azt helyi szinten csökkentenék.

4. **Részletes megjegyzések**

4.1. Az EGSZB igen tevékenyen részt vett az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus vagy más adóügyi megoldás keretében kidolgozandó lehetőségek, korlátok és fontos szempontok feltárásában annak érdekében, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos költségek és erőfeszítések kiegyenlítése révén csökkenteni lehessen a kibocsátásáthelyezést, akár uniós, akár nem uniós termékekről legyen szó. Az EGSZB volt az első olyan uniós intézmény, amely a kibocsátásáthelyezés korlátozására irányuló kiegészítő intézkedésként azonosította e lehetőségeket.

([5]) Az Európai Bizottság CBAM hatásvizsgálata, 8. melléklet.

4.2. Az Európai Bizottság az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmust ki kívánja terjeszteni a (villamos energiából vagy fűtésből származó) „2. alkalmazási körbe tartozó kibocsátásokra”, amelyek jelenleg nem tartoznak ide. Az uniós jogalkotóknak figyelembe kell venniük, hogy a villamos energiából származó közvetett költségek ellentételezése korántsem egységes, mivel az a tagállamok döntésétől függ. A legrosszabb eset forgatókönyve szerint a CBAM korlátozná az ipar által a közvetett költségek miatt kapott ellentételezést, ami az uniós iránymutatások által megengedettnél kisebb ellentételezést eredményezne.

4.3. A javasolt CBAM kizárja a ferroötvözeteket (KN 7202), de nem egyértelmű, hogy a ferroötvözetek beépített kibocsátását figyelembe fogják-e venni az érintett termékeknél (pl. rozsdamentes acél (KN 7218)), mivel meg kell várni a technikai részleteket és más nagyon fontos szempontokat szabályozó másodlagos jogszabályokat.

4.4. Uniós szinten a jogbiztonság kiemelkedő fontosságú, és az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmusra irányuló javaslatot az egész jogalkotási folyamat során finomítani kell, hogy minden – akár európai, akár harmadik országbeli – gazdasági szereplő számára biztonságot nyújtson.

4.5. A nemzetközi színtéren hasonló módon elő kell mozdítani az európai vagy Európán kívüli hatékony ipar tisztességes „éghajlati és környezeti versenyképességét”, amely magában foglalja a szociális partnerek közötti kollektív tárgyalások során elfogadott tisztességes munkafeltételeket is. Az európai ipar társadalmi szempontból kívánatos új versenyképessége csak éghajlatbarát, tisztességes szociális és munkafeltételek mellett valósulhat meg. Ez a hozzáállás az EU egységes piacán, de a nemzetközi piacon is ösztönözni fogja a tisztességes éghajlati versenyt.

4.6. Azt, hogy az Unióba irányuló behozatalok megfelelnek-e CBAM követelményeinek, az Unión kívül kiállított dokumentumok igazolják. Ez az ilyen dokumentumok érvényességének megállapításával kapcsolatban felveti a területen kívüliség és az uniós hatáskör kérdését. Ráadásul az ilyen értékelés elvégzéséhez szükséges idő lehetővé tenné, hogy a javasolt rendelet és az európai ipar kárára a bejelentettnél nagyobb szénlábnyomú importált áruk jussanak be az uniós piacra.

4.7. Nem világos, hogyan kell kiszámítani az 1. mellékletben nem említett, de az 1. mellékletben felsorolt anyagokat tartalmazó feldolgozott termékek beágyazott kibocsátását.

4.8. A jelentéstétel, a hitelesítés, a nyomonkövethetőség és a nyomon követés olyan kulcsfontosságú szempontok, amelyeket – a kibocsátáskereskedelmi rendszer nyomon követéséhez hasonlóan – nem szabad kizárólag szúrópróbaszerűen ellenőrizni. A CBAM esetleges kijátszása vagy az annak való megfelelés esetleges elmaradása esetére egyértelmű és gyors eljárást kell kialakítani annak biztosítása érdekében, hogy rövid időn belül orvosolják az ilyen problémákat, hogy elkerülhető legyen mind a kijátszás, mind a kereskedelem vagy az ellátási lánc megszakadása.

4.9. Az ellenőrzésnek és a nyomon követésnek teljesen átláthatónak és megbízhatónak kell lennie az Európai Unióban és a tagállamokban. Az információkat az ellenőrzésre jogosult illetékes szervek rendelkezésére kell bocsátani, a titoktartás értelemszerű tiszteletben tartása mellett.

4.10. Az Európai Bizottságnak fel kell ajánlania támogatását a gyenge határigazgatási képességekkel rendelkező uniós tagállamoknak, mivel e tagállamok a tisztességtelen gyakorlatok célpontjaivá válhatnak, és lehetővé tehetik a CBAM kijátszását. A fejlődő és szomszédos országok támogatására irányuló programjaiba be kell építenie egy CBAM-mal kapcsolatos „képzést” is annak érdekében, hogy segítse őket az éghajlatvédelem kihívásainak kezelésében és a kijátszás kockázatának elkerülésében.

4.11. Az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmusból származó bevételeket az érintett ágazatokban az európai ipar karbonsemleges gazdaságra való méltányos átállásának támogatására kell fordítani. Az EU útjára indíthatna egy kifejezetten a technológiai fejlesztésre szánt innovációs alapot, hogy elősegítse az iparágak átállását anélkül, hogy veszélyeztetné éghajlati versenyképességüket.

5. **Megjegyzések a WTO-val kapcsolatban**

5.1. Ami a WTO szabályaival való összeegyeztethetőséget illeti, az Európai Bizottság nagyon óvatosan járt el. A javaslatban ezért nem foglalkozott a kivitellel. Mivel a WTO szabályaival való összeegyeztethetőséget illetően megoszlanak a vélemények, a kereskedelmi partnerekkel folytatott őszinte diplomáciai tárgyalások mellett részletesen meg kell vizsgálni e témát annak érdekében, hogy elkerülhető legyen a kereskedelmi háború, az uniós ipar pedig versenyképes lehessen a nemzetközi piacokon.

5.2. Az Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT; 1994) XX. cikkének b) és g) pontját valószínűleg fel fogják használni a CBAM mint környezetvédelmi politika igazolására. Senki sem lehet biztos abban, hogy milyen döntést hozna e kérdésben valamely WTO-vizsgálóbizottság vagy fellebbviteli testület.

5.3. A jelenlegi körülmények között, az éghajlatváltozás elleni küzdelem sürgősségére való tekintettel alapvető fontosságú, hogy a megújult WTO napirendjére tűzze az éghajlati és környezetvédelmi kérdések figyelembevételét. Az EU a CBAM-ot lehetőségként használhatná fel arra, hogy ezt a vitát a WTO más kereskedelmi partnereivel együtt kezdeményezze. Az EGSZB már tett erre vonatkozó javaslatokat a REX/531. sz. véleményében ([6]).

Kelt Brüsszelben, 2021. december 8-án.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Christa SCHWENG

([6]) EGSZB-vélemény: *Szén-dioxid-piacok: Új irányok, struktúrák és kihívások az európai iparágban* (REX/531))(HL C 429., 2020.12.11. 122. o.).

MELLÉKLET

A következő módosító indítványokat, amelyeknél a támogató szavazatok száma az összes leadott szavazat legalább egynegyede volt, a vita során elutasították (eljárási szabályzat 43. cikk (2) bekezdés):

1. MÓDOSÍTÓ INDÍTVÁNY

3.6. pont

A következőképpen módosítandó:

Szekcióvélemény	Módosítás
Ha a CO_2-kibocsátás-áthelyezéssel kapcsolatos meglévő intézkedéseket nagyon gyorsan egy importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmussal váltják fel, az jelentős bizonytalansághoz vezethet, ami megzavarhatja a nemrégiben felülvizsgált 2030-as célkitűzések alapján már meghozott hosszú távú beruházási döntéseket. Csökkentheti továbbá az ipar karbonszegény technológiákba való beruházással kapcsolatos képességét, és akadályozhatja a harmadik piacokra való bejutásért folytatott versenyt. Ezért szükség esetén kezdetben meg kell tartani az ingyenes kibocsátási egységek jelenlegi mértékét, hogy a CBAM hatálya alá tartozó iparágak csökkenthessék szén-dioxid-kibocsátásukat, majd a további dekarbonizáció elősegítése érdekében ***szükség szerint*** fokozatosan csökkenteni kell az ingyenes kibocsátási egységeket.	Ha a CO_2-kibocsátás-áthelyezéssel kapcsolatos meglévő intézkedéseket nagyon gyorsan egy importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmussal váltják fel, az jelentős bizonytalansághoz vezethet, ami megzavarhatja a nemrégiben felülvizsgált 2030-as célkitűzések alapján már meghozott hosszú távú beruházási döntéseket. Csökkentheti továbbá az ipar karbonszegény technológiákba való beruházással kapcsolatos képességét, és akadályozhatja a harmadik piacokra való bejutásért folytatott versenyt. Ezért szükség esetén kezdetben meg kell tartani az ingyenes kibocsátási egységek jelenlegi mértékét, hogy a CBAM hatálya alá tartozó iparágak csökkenthessék szén-dioxid-kibocsátásukat, majd a további dekarbonizáció elősegítése érdekében fokozatosan csökkenteni kell az ingyenes kibocsátási egységeket***, mindaddig, amíg az új intézkedés bizonyítja hatékonyságát***.

Indokolás

Mivel a 3.6. pont lényegében olyan ingyenes kibocsátási egységekre utal, amelyeket kezdetben meg kell tartani annak érdekében, hogy a CBAM hatálya alá tartozó iparágak szén-dioxid-kibocsátás szempontjából hatékonyabbá válhassanak, ezt a rendelkezést a „Következtetések és ajánlások” fejezetben is szerepeltetni kell. Emellett ki kell egészíteni azt a „mindaddig, amíg az új intézkedés bizonyítja hatékonyságát” mondatrésszel, amely megerősíti azt az álláspontot, hogy a CBAM-et az ingyenes kiosztás kiegészítő eszközének kell tekinteni mindaddig, amíg a CBAM teljes mértékben működőképessé és hatékonnyá válik és nem vezet kibocsátásáthelyezéshez, ezáltal valóban egyenlő versenyfeltételeket biztosítva az uniós ipar számára.

A szavazás eredménye:

Mellette: 66

Ellene: 90

Tartózkodott: 24

2. MÓDOSÍTÓ INDÍTVÁNY

1.12. pont

A következőképpen módosítandó:

Szekciómélemény	Módosítás
Az EGSZB úgy véli, hogy észszerű elvárás, hogy egy jól működő CBAM-rendszer növelje a foglalkoztatást azokban a vállalatokban és ágazatokban, amelyek korábbi szén-dioxid-intenzív voltuk után éghajlatbarátokká váltak. Ugyanakkor arra a veszélyre is figyelmeztet, hogy a CBAM a kibocsátáskereskedelmi rendszerrel összefüggésben nem fogja elérni a kitűzött célokat. Az EU-ban a CBAM bevezetésével a kibocsátási egységek térítésmentes kiosztásának teljes eltörlése számos munkahely megszűnéséhez vezethet.	Az EGSZB úgy véli, hogy észszerű elvárás, hogy egy jól működő CBAM-rendszer növelje a foglalkoztatást azokban a vállalatokban és ágazatokban, amelyek korábbi szén-dioxid-intenzív voltuk után éghajlatbarátokká váltak. Ugyanakkor arra a veszélyre is figyelmeztet, hogy a CBAM a kibocsátáskereskedelmi rendszerrel összefüggésben nem fogja elérni a kitűzött célokat. Az EU-ban a CBAM bevezetésével a kibocsátási egységek térítésmentes kiosztásának teljes eltörlése számos munkahely megszűnéséhez vezethet. ***Kezdetben meg kell tartani az ingyenes kibocsátási egységek jelenlegi mértékét, hogy a CBAM hatálya alá tartozó iparágak csökkenthessék szén-dioxid-kibocsátásukat, majd a további dekarbonizáció elősegítése érdekében fokozatosan csökkenteni kell az ingyenes kibocsátási egységeket, mindaddig, amíg az új intézkedés bizonyítja hatékonyságát.***

Indokolás

A cél egy nagyon fontos szövegrész (lásd fent) áthelyezése a 3.6. pontból a következtetésekbe.

A hangsúlyt arra a szempontra kell helyezni, hogy a CBAM ingyenes kibocsátási egységeit csak akkor szabad teljesen megszüntetni, ha az új mechanizmus már bizonyította hatékonyságát.

A szavazás eredménye:

Mellette: 60

Ellene: 94

Tartózkodott: 26